

20 maart 2025

Jaarverslag 2024

(Onderzoeks)activiteiten

Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad

Voorwoord (1/2)

Beste lezer,

Welkom bij het eerste deel van het jaarverslag van de rekenkamer Amsterdam-Zaanstad. Hierin geven we informatie over onze onderzoeks- en overige activiteiten van 2024. De financiële informatie publiceren we in de vorm van de jaarrekening als apart document in juni 2025.

In 2024 hebben we de beleidsvisie verder doorgevoerd in onze activiteiten. In dit jaarverslag valt daar meer over te lezen. Zo hebben we extra aandacht besteed aan contacten met raadsleden. Dat deden we bijvoorbeeld door sessies te organiseren voor raadsleden in Amsterdam om de leden te helpen de complexe financiële stukken van de gemeente te begrijpen. We merken dat de extra aandacht zich uitbetaalt, want de raadsleden weten ons steeds beter te vinden met vragen.

Op verzoek van de gemeenteraad van Amsterdam zijn we gestart met een onderzoek waar om werd gevraagd in een motie die door de gehele raad is gesteund. Over dit onderzoek naar Wmo-hulpmiddelen vind je in dit jaarverslag meer informatie. Net zoals over de andere onderzoeken waar we mee bezig zijn geweest. Want het grootste deel van onze tijd wordt besteed aan het doen van onderzoek en het rapporteren over de bevindingen, om bij te dragen aan transparante, betrouwbare en lerende gemeenten.

Voorwoord (2/2)

Is er speciaal voor onze organisatie nog iets belangrijks gebeurd in 2024? In zekere zin wel. In juni zijn de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad akkoord gegaan met een herziening van onze gemeenschappelijke regeling. Daarmee is onder andere onze naam gewijzigd, van Rekenkamer Metropool Amsterdam naar Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad. Dat heeft ook een nieuwe huisstijl en nieuw logo tot gevolg gehad, wat tot uiting komt in dit jaarverslag.

Om het jaarverslag toegankelijker te maken, hebben we dit jaar gekozen voor een andere vorm. Je kunt nu makkelijk en snel doorklikken naar de onderwerpen die je interessant lijken. Maar je kunt natuurlijk ook het hele verslag lezen om te zien wat we allemaal hebben gedaan.

Ons werk hadden we niet kunnen doen zonder de samenwerking met veel mensen. Ik wil die mensen dan ook graag bedanken, in het bijzonder de gemeenteraadsleden, de colleges van B en W en de mensen die werkzaam zijn in de ambtelijke organisaties. En ik dank alle medewerkers van de rekenkamer voor hun enthousiaste inzet en collegialiteit. Zonder die inzet waren de activiteiten uit dit jaarverslag niet mogelijk geweest.

Annelies Daalder

directeur

Wegwijzer

In deze wegwijzer staat een korte uitleg over het eerste deel van ons jaarverslag. Op de volgende bladzijde vind je een aantal gekleurde 'tegels'. Daarmee kom je direct bij de verschillende onderwerpen: op die manier kun je snel door het jaarverslag heen springen naar de onderwerpen die je wil lezen. Natuurlijk kun je ook rustig door het hele jaarverslag heen bladeren.

Onze organisatie

Wie werken er bij de RAZ? Wat doen we hier precies en waarom? Wat is er in 2024 gebeurd in onze organisatie?

Ons onderzoek

Een overzicht van de onderzoeken die in 2024 gepubliceerd zijn (te herkennen aan het loepje🔍), gestarte/lopende onderzoeken en onderzoeken die zijn uitgesteld. Wil je meer lezen over een onderzoek? Onderaan de pagina's staan verschillende logo's. Als je op deze logo's klikt, kom je op de betreffende onderzoekspagina van de Rekenkamer of bij een artikel over het onderzoek in de media.

Overige activiteiten

We deden in 2024 meer dan alleen onderzoek. In dit onderdeel staat waar we nog meer aan werkten.

Woordenlijst

We willen dat alle inwoners van de gemeente Amsterdam en Zaanstad ons jaarverslag kunnen begrijpen. Daarom proberen we moeilijke woorden in de tekst te voorkomen. Soms ontkomen we er niet aan. **Roze gekleurde** moeilijke woorden leggen we uit in de woordenlijst op de laatste bladzijden van dit verslag.

Onze organisatie

Wie zijn we en wat doen we?

Onze organisatie in 2024

Onze beleidsvisie: waar staan we nu?

Amsterdammers en
Zaankanters

Overlegorgaan RAZ

Ons onderzoek

Wie zijn we en wat doen we? (1/2)

Wie zijn we?

De Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad bestaat naast directeur Annelies Daalder uit 20 onderzoekers en 3 ondersteuners (stand van zaken december 2024).

Wat doen we?

We onderzoeken de **rechtmatigheid**, **doelmatigheid** en **doeltreffendheid** van beleid. We mogen ook onderzoek doen naar **gemeenschappelijke regelingen**, zoals de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, naar gesubsidieerde instellingen als sportclubs of naar bedrijven waarvan de gemeente, (mede-)aandeelhouder is, zoals Warmtenetwerk Zaanstad B.V. Onze rapporten zijn altijd openbaar.

De rekenkamer is onafhankelijk. We bepalen zelf waar we onderzoek naar doen en hoe we dat doen. In onze *beleidsvisie* leggen we uit hoe we onze onderzoeksonderwerpen kiezen. De **gemeenteraden** van Amsterdam en Zaanstad kunnen een verzoek indienen voor een bepaald onderzoek. We wegen zo'n verzoek goed af.

Voor wie werken we?

We werken in de eerste plaats voor de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad. Zij kunnen onze onderzoeken gebruiken om het **bestuur** te controleren en hun **kaderstellende** taak in te vullen.

De burgers van Amsterdam en Zaanstad zijn onze tweede doelgroep. Zij kunnen in onze onderzoeken lezen wat er terechtkomt van de plannen van hun gemeente.

Wie zijn we en wat doen we? (2/2)

Waarom doen we dat?

Onze missie is bij te dragen aan een **transparante**, betrouwbare en lerende gemeente. We onderzoeken:

- Of de gemeenten Amsterdam en Zaanstad doen wat ze hebben afgesproken
- Of ze dat volgens de regels doen
- En of ze er niet te veel geld aan besteden

Ook geven we aan hoe het beter kan. Met ons onderzoek hopen we zo bij te dragen aan een beter en sterker lokaal bestuur.

Hoe werken we?

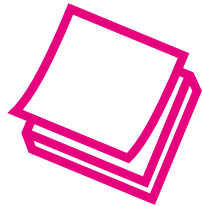
In ieder rapport geven we advies. Dit doen we in de vorm van **aanbevelingen**, meestal over wat het bestuur kan verbeteren. De **gemeenteraad** bespreekt onze rapporten in openbare vergaderingen. Meestal besluit ze dat het bestuur al onze aanbevelingen moet overnemen.

Sinds 2023 verplicht de Gemeentewet het college jaarlijks aan de gemeenteraad te rapporteren wat het met de aanbevelingen van de rekenkamer heeft gedaan.

[Terug naar het overzicht](#)

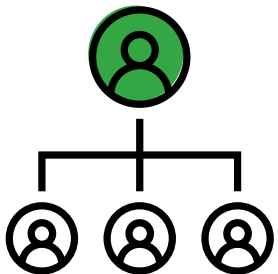
Onze organisatie in 2024

Geactualiseerd

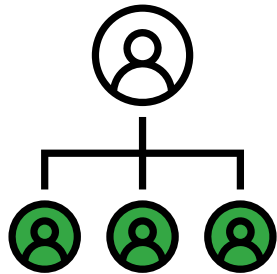

Gemeenschappelijke
regeling

Overige activiteiten

[van onze directeur](#)

[van onze collega's](#)

Nieuw in communicatie

- Huisstijl en logo vernieuwd
- Social mediaplan opgesteld met advies van externe social mediastrateg
- Website geanalyseerd op gebruiksvriendelijkheid
- Nieuwsbrieven (4x) geëvalueerd met ontvangers en op basis van feedback aangepast

[Terug naar overzicht](#)

Onze kernboodschap

Rekenkamer
Amsterdam – Zaanstad

We onderzoeken:

- of de **gemeenten** doen wat zij hebben **afgesproken**
- of ze dat volgens de **regels** doen
- en of ze er niet te veel **geld** aan besteden.

Ook geven we aan **hoe het beter kan.**

rekenkamer.amsterdam.nl

Onze beleidsvisie: waar staan we nu? (1/3)

Onze *beleidsvisie 2023-2028* staat in het teken van **doorwerking**.

Onze focuspunten:

- In ons onderzoek leggen we de nadruk op leren en verbeteren in plaats van op verantwoording afleggen.
- Om goed aan te sluiten bij de wensen en behoeften van raadsleden, investeren we in regelmatig en betekenisvol contact met fracties.
- Om de impact van ons onderzoek te vergroten, houden we tussentijds nauw contact met betrokken ambtenaren. Ook investeren we in 'nazorg'.
- We spannen ons in om ons onderzoek onder de aandacht te brengen van burgers. Zij hebben tenslotte veel belang bij een goed werkende lokale overheid.

Op de volgende pagina geven we een overzicht van onze activiteiten hiertoe in 2024.

Onze beleidsvisie: waar staan we nu? (2/3)

Raadsleden: ondersteunen en evalueren

We voerden in 2024 circa 15 gesprekken met fracties in Amsterdam en Zaanstad. We nodigden hen uit feedback te geven. Hoe bruikbaar zijn onze rapporten? Hoe kunnen we de samenwerking verbeteren? Ook deelden raadsleden hun thema's voor ons onderzoeksprogramma in 2025.

Net als in voorgaande jaren, organiseerden we voor ieder onderzoek dat we afronden een **technische sessie**. Raadsleden vertelden dat ze deze sessies en onze werksessies over P&C-stukken waardeerden. Ook kregen we positieve reacties op de financiële monitor, onze analyse van gemeentelijke financiële stukken (Amsterdam en Zaanstad).

Al met al merkten we het afgelopen jaar dat raadsleden ons steeds beter weten te vinden. Zo benaderden ze ons vaker met vragen en verzoeken.

Ambtenaren: tussentijds informeren en nazorg

Voor onze lopende onderzoeken gingen we in 2024 regelmatig met betrokken ambtenaren om de tafel. Door al tussentijds onze bevindingen te delen, zorgden we dat ambtenaren goed aangehaakt bleven en na het onderzoek beter met onze aanbevelingen uit de voeten konden.

We investeerden ook in nazorg: zo blikten we het afgelopen jaar met ambtenaren terug op *Algoritmen* (publicatie: 2023). Hoe hebben ze de samenwerking met ons ervaren? Hoe bruikbaar waren onze adviezen? De tips die we kregen, nemen we mee in nieuwe onderzoeken.

Bij de afronding van *Grof afval* gaven we ambtenaren een kaart met complimenten voor de vuilophaaldienst. Burgers maakten deze complimenten toen ze onze enquête invulden. Omdat we ook graag vertellen wat er goed gaat, besloten we een bloemlezing van deze complimenten te delen met onze contactpersonen.

Onze beleidsvisie: waar staan we nu? (3/3)

Burgers: media-aandacht en burgerperspectief

Het lukte in 2024 goed om ons onderzoek onder de aandacht te brengen van burgers. Zo schreef onder andere Het Parool over de *Toegankelijkheid van stemlokalen* en *Grof afval*.

Op uitnodiging van VuilnisOproer Nieuw-West presenteerden we in stadsboerderij Osdorp onze bevindingen over Grof afval bovendien aan geïnteresseerde bewoners van Nieuw-West en West.

In lopende onderzoeken betrokken we het afgelopen jaar actief het perspectief van burgers. Voor *Bouwen aan de complete stad* organiseerden we groepsgesprekken met inwoners en ondernemers. Voor *Werken met een arbeidsbeperking* interviewden we medewerkers van Pantar. Voor *Wmo-hulpmiddelen* spraken we met mensen die van deze hulpmiddelen gebruikmaken.

Verbeterslag communicatie

In 2024 evalueerden we onze nieuwsbrief. Medewerkers volgden trainingen (Infographics, een pakkende samenvatting schrijven). Met advies van een communicatiestrategist stelden we een nieuw social mediaplan op. Zo informeren we bezoekers op onze social mediakanalen nu bijvoorbeeld over nieuwe publicaties met een **carrousel**.

Tot slot zijn we trots op onze nieuwe naam, ons nieuwe logo en de nieuwe huisstijl die we in 2024 ontwikkeld hebben.

[Terug naar overzicht](#)

Amsterdammers en Zaankanters

Wij ondersteunen de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad. De inwoners van deze gemeenten noemen we Amsterdammers en Zaankanters.

Onder Amsterdammers rekenen we alle inwoners van de gemeente Amsterdam. Dus ook van de omliggende dorpen, stadsgebied Weesp, (oude kernen van) Amsterdamse wijken en (delen van) buurtschappen.

Met Zaankanters bedoelen we alle inwoners van de gemeente Zaanstad. Dus iedereen die woont in Assendelft, Koog aan de Zaan, Krommenie, Westzaan, Wormerveer, Zaandam en Zandijk.

[Terug naar het overzicht](#)

Overlegorgaan RAZ

Wat is het Overlegorgaan RAZ?

In het Overlegorgaan RAZ zitten twee leden. Een raadslid van de gemeente Amsterdam en een raadslid van de gemeente Zaanstad.

Waarom bestaat het Overlegorgaan RAZ?

In de gemeenschappelijke regeling staat dat de directeur overlegt met vertegenwoordigers van de gemeenteraden, waarbij in ieder geval onze conceptbegroting en conceptjaarrekening worden besproken. In 2024 is het Overlegorgaan RAZ twee keer bijeengekomen: in april en in november.

Wat doet het Overlegorgaan RAZ?

Het Overlegorgaan praat over belangrijke (financiële) stukken van de rekenkamer. Denk aan de begroting en de jaarrekening. In 2024 heeft het Overlegorgaan met de directeur gesproken over de concepten van de jaarrekening en de begroting, de gemeenschappelijke regeling en personele zaken.

Ons onderzoek

Samenvatting

Onderzoeks-
programma's 2024

Onderzoeks-
programma
Amsterdam

Voorspellende
waarde van de
begroting 🔍

Toegankelijkheid
stemlokalen (2024) 🔍

Grof afval 🔍

Sport- en
speelplekken 🔍

Gestart/Lopend
onderzoek
Amsterdam

Overige
publicaties 2024
Amsterdam

Uitgestelde
onderzoeken
Amsterdam

Onderzoeks-
programma
Zaanstad

Klacht-
behandeling
Zaanstad 🔍

Gestart/Lopend
onderzoek
Zaanstad

Overige
publicaties 2024
Zaanstad

Uitgestelde
onderzoeken
Zaanstad

Woordenlijst

Samenvatting

Aantal onderzoeken voor:

Gemeente Amsterdam

Gepubliceerd	4
Gestart/Lopend	6
Uitgesteld	1
Overige publicaties voor Amsterdam	2
Alle aanbevelingen overgenomen?	Ja

Gemeente Zaanstad

Gepubliceerd	1
Gestart/Lopend	1
Uitgesteld	1
Overige publicaties voor Zaanstad	2
Alle aanbevelingen overgenomen?	Ja

[Terug naar overzicht](#)

Onderzoeksprogramma's 2024 (1/2)

Ieder jaar maken we onderzoeksprogramma's voor de gemeenten Amsterdam en Zaanstad. Hierin staan de nieuwe onderzoeken die we voor de gemeenten willen uitvoeren. De ideeën voor nieuwe onderzoeken komen uit verschillende bronnen. Zo bezoekt de directeur van de rekenkamer ieder jaar de raadsfracties van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad om thema's op te halen. Daarnaast bekijken we gemeentelijke stukken, zoals de begroting en het jaarverslag.

Uitgangspunten bij het selecteren van onderzoeksonderwerpen

Bij het selecteren en afwegen van onderzoeksonderwerpen hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Het onderwerp past binnen onze wettelijke taak en wij zijn bevoegd om de doelmatigheid, doeltreffend en rechtmatigheid van een onderwerp te onderzoeken.
- Het onderwerp heeft een financieel, organisatorisch, maatschappelijk of bestuurlijk belang of de gemeente loopt risico's.
- Het onderwerp is van invloed op het functioneren van raadsleden, raakt burgers, bedrijven of organisaties, of is van invloed op het intern functioneren van de gemeentelijke organisatie of het gemeentebestuur. Onderwerpen die door raadsleden of externe partijen - waaronder burgers - worden aangedragen, nemen we mee in onze afweging om een onderwerp te selecteren.

Onderzoeksprogramma's 2024 (2/2)

- Het onderwerp is van toegevoegde waarde voor de gemeenteraad, burgers of de ambtelijke organisatie. Dat betekent dat het onderzoek naar onze verwachting bijdraagt aan het verbeteren van het functioneren van de gemeente. Ook moet de verwachting zijn dat het onderwerp nieuwe informatie oplevert. Het onderwerp is recent niet al onderzocht in vergelijkbare vorm.
- We houden ruimte voor bewuste willekeur, zodat ook onderwerpen die op bovenstaande uitgangspunten niet in aanmerking zouden komen voor selectie en daardoor altijd onderbelicht blijven, toch geselecteerd kunnen worden.
- We houden bij het selecteren van een onderwerp ook rekening met onze eigen efficiëntie en effectiviteit, en maken daarbij de afweging of de in te zetten middelen ook opwegen tegen het verwachte onderzoeksresultaat.

[Terug naar overzicht](#)

Onderzoeksprogramma Rekenkamer Amsterdam

Het onderzoeksprogramma van 2024 bestond uit de volgende thema's:

- Klimaat en duurzaamheid
- Gemeentelijke financiën
- Afval en reiniging
- Voorzieningenniveau in een groeiende stad
- Inrichting en onderhoud openbare ruimte
- Bestaanszekerheid
- Mobiliteit (nieuw thema 2024)
- Kansengelijkheid (horizontaal thema)

Het onderzoeksprogramma 2024 voor Amsterdam kwam voort uit het onderzoeksprogramma van 2023, omdat deze thema's nog steeds actueel waren. We voegden een thema toe: mobiliteit. Mobiliteit gaat over de bereikbaarheid van Amsterdam voor alle Amsterdammers, bezoekers en bedrijven nu en in de toekomst. Net als bij de andere thema's in ons onderzoeksprogramma voeren we eerst een verkenning uit voordat we de onderwerpen kiezen die we daadwerkelijk gaan onderzoeken.

Op de volgende pagina's geven we een overzicht van de onderzoeken die in 2024 in Amsterdam achtereenvolgens afgerond en gestart zijn.

[Terug naar overzicht](#)

Voorspellende waarde van de begroting

Gepubliceerd op 8 oktober 2024

Wat hebben we onderzocht?

We onderzochten hoe goed de gemeente Amsterdam haar uitgaven en inkomsten in een jaar inschat. Over de periode 2019-2023 bekeken we hoeveel geld de gemeente vooraf reserveerde in haar begroting en hoeveel ze uiteindelijk heeft uitgegeven.

Waarom hebben we dit onderzocht?

Ieder jaar volgen we de financiën van de gemeente Amsterdam. Dit onderzoek komt daaruit voort.

Wat waren onze conclusies?

- De gemeente Amsterdam schat haar inkomsten en uitgaven jaarlijks vaak veel te laag in. Soms wel meer dan 1 miljard.

- Het is lastig om na te gaan hoe het komt dat de uitgaven en inkomsten (zoveel) afwijken van de vooraf gemaakte schatting. Daarvoor moet je verschillende, moeilijk leesbare stukken naast elkaar leggen. Bovendien staat de reden voor een verschil er vaak niet duidelijk in.

Wat weten we al over de doorwerking?

Het college vindt ook dat de begroting beter kan en heeft alle aanbevelingen overgenomen. De komende tijd werkt het deze uit in een actieplan.

Lees meer over het onderzoek:

Binnenlands
Bestuur

[Terug naar overzicht](#)

Toegankelijkheid van stemlokalen (2024) (1/2)

Gepubliceerd op 10 oktober 2024

Wat hebben we onderzocht?

We onderzochten hoe toegankelijk de stemlokalen in Amsterdam en Weesp zijn voor mensen met een lichamelijke beperking. En hoe het college daar de kiezers en raad over informeert.

Op de dag dat Nederland naar de stembus ging (6 juni 2024), bezochten we met ons hele team een groot aantal stemlocaties. We bekeken of ze voldeden aan landelijke criteria voor toegankelijkheid. En hoe ver kiezers moesten reizen naar een stemlocatie.

Waarom hebben we dit onderzocht?

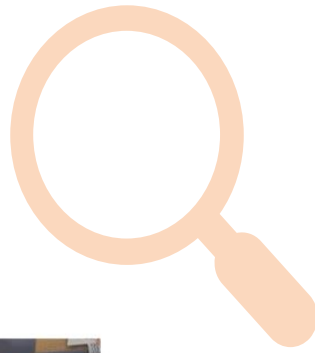
We wilden 5 jaar na ons vorige onderzoek opnieuw nagaan hoe toegankelijk de stemlokalen zijn. Bovendien past het onderwerp goed bij het thema Kansengelijkheid uit ons onderzoeksprogramma.

Wat waren onze conclusies?

- Van de locaties die volgens de gemeente toegankelijk zijn, is ongeveer 1 op de 5 ook echt toegankelijk.
- De gemeente wil dat er voor iedereen binnen 500 meter een stemlocatie is. Voor 13% van de kiezers is dat niet zo. Zij moeten verder reizen dan 500 meter. De afstanden zijn vooral groter in Nieuw-West en Zuidoost. Daar wonen juist veel mensen met een beperking.
- De informatie kan beter: die was niet overal hetzelfde of er ontbrak informatie. Ook klopte de informatie over het percentage toegankelijke stemlocaties niet.

Toegankelijkheid van stemlokalen (2024) (2/2)

Wat weten we al over de doorwerking?

De burgemeester en wethouders namen al onze aanbevelingen over. Ook kwamen zij met een concreet plan van aanpak. Daarin staat onder andere:

- Er komt een projectleider. Deze houdt in de gaten dat de aanbevelingen van de rekenkamer voor de volgende verkiezingen (2026) zijn uitgevoerd.
- De gemeente gaat alle stemlocaties bezoeken om te bepalen welke (bouwkundige) verbeteringen nodig zijn.

Het college heeft de uitkomsten van ons onderzoek opgenomen in de Verkiezingsevaluatie en in de begeleidende brief.

Lees meer over het onderzoek:

[Terug naar overzicht](#)

Voorbeelden van stemlocaties die wel en niet aan de criteria voor toegankelijkheid voldeden.

Grof afval

Gepubliceerd op 23 oktober 2024

Wat hebben we onderzocht?

Jaarlijks zamelt de gemeente Amsterdam zo'n 48 miljoen kilo aan grof afval in. Wij onderzochten hoe **doelmatig** en **doeltreffend** dat gebeurt. En wat Amsterdammers van de afvalinzameling vinden. Daarvoor konden mensen online een enquête invullen. Zo'n 3500 inwoners deden dat.

Waarom hebben we dit onderzocht?

Raadsleden en inwoners maken zich zorgen over het vele afval op straat. Ook het college geeft aan dat het steeds meer moeite kost om de stad goed schoon te houden: er zijn te weinig mensen voor het werk en de verwerking van afval is duurder geworden. Het is dus een belangrijk thema.

Wat waren onze conclusies?

- De gemeente heeft doelen opgesteld over afval, maar weet niet of die wel worden behaald voor *grof* afval.
- Zo weet de gemeente bijvoorbeeld niet hoeveel de inzameling van grof afval kost.

- De vaste ophaaldag voor grof afval kost de gemeente veel en is niet zo duurzaam.
- Amsterdammers zijn kritisch over het vele afval in de stad, maar ze gaven ook veel complimenten aan de vuilophalers.

Wat weten we al over de doorwerking?

De raad heeft al onze 4 aanbevelingen overgenomen. Het college werkt nu aan een plan van aanpak. Dat zal naar verwachting in voorjaar 2025 met de raad worden besproken.

Ons onderzoek kreeg veel aandacht in de media. Het stond op de voorpagina van het Parool en er waren berichten over in de Telegraaf. Ook gaven we op uitnodiging van VuilnisOproer Nieuw-West een presentatie over ons onderzoek in stadsboerderij Osdorp.

Lees meer over het onderzoek:

[Terug naar overzicht](#)

Sport- en speelplekken in de openbare ruimte

Gepubliceerd op 6 november 2024

Wat hebben we onderzocht?

We hebben een **compact onderzoek** gedaan naar de staat van het onderhoud van sport- en speelplekken in de stad. Ook keken we naar de verdeling van sport- en speelplekken over de stad.

Waarom hebben we dit onderzocht?

Uit onze inventarisatie in 2022 bleek dat raadsleden en bewoners zich zorgen maken over de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte in Amsterdam. Omdat het college het belangrijk vindt dat mensen door de hele stad op openbare plekken kunnen sporten en spelen, kozen we ervoor op dit thema te focussen.

Wat waren onze conclusies?

- Sport- en speelplekken zijn veilig. Wel heeft de gemeente minder budget voor onderhoud dan nodig is.
- Er is te weinig geld om sport- en speelplekken op het gewenste niveau te onderhouden. Ook lukt het niet om het aantal sport- en speelplekken uit te breiden.

- Het is lastig om grip te houden op de kwaliteit van het onderhoud. En om te zorgen voor voldoende sport- en speelplekken. De informatie die daarvoor nodig is, ontbreekt.
- Het is onduidelijk wat de staat van onderhoud is in de verschillende gebieden van de stad. Dat geldt niet alleen voor sport- en speelplekken, maar ook voor andere zaken in de openbare ruimte.

Wat weten we al over de doorwerking?

Het rapport is uitgebreid besproken in de vergadering van de raadscommissie MOW. Daarna nam de raad unaniem een motie aan om speeltuinen toegankelijk te maken voor kinderen met een beperking.

Lees meer over het onderzoek:

[Terug naar overzicht](#)

Gestart/Lopend onderzoek Amsterdam (1/3)

Bouwen aan de complete stad. Deelonderzoek 2. Casus: Amstel III: Bullewijk en Paasheuvelweggebied

Op 2 juni 2022 kondigden we de voorbereiding van het onderzoek Gebiedsontwikkeling en betaalbare woningen aan. Op 1 september 2022 publiceerden we de onderzoeksopzet van het onderzoek.

Het eerste deelonderzoek naar gebiedsontwikkeling en betaalbare woningen op de NDSM-werf West in Amsterdam Noord is gepubliceerd op 1 november 2023. In 2024 hebben we gewerkt aan het volgende deelonderzoek naar gebiedsontwikkeling en betaalbare woningen in Amstel III, in Amsterdam Zuidoost. Dit deelonderzoek zal ook apart worden gepubliceerd.

Lees meer hierover:

Werken met een arbeidsbeperking

Wij onderzoeken of de begeleiding en ondersteuning van de gemeente doeltreffend is en mensen met een arbeidsbeperking helpt om werk te vinden en te houden. In het onderzoek kijken we wat de gemeente wil (het beleidskader) en wat de gemeente doet (de uitvoering). Ook kijken we wat de gemeente bereikt (de resultaten). En we onderzoeken waarom hulp van de gemeente goed werkt of minder goed werkt.

Op 28 november 2023 maakten we de onderzoeksopzet *Werken met een arbeidsbeperking. Begeleiding en ondersteuning door de gemeente* openbaar. We verwachten het onderzoek in 2025 openbaar te maken.

Lees meer hierover:

Gestart/Lopend onderzoek Amsterdam (2/3)

Toegang tot voorzieningen in de sociale basis

In dit onderzoek kijken we naar buurtkamers en Huizen van de Wijk. We onderzoeken hoe toegankelijk deze zijn en of de gemeente weet hoe het staat met de toegankelijkheid. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid voor kwetsbare bewoners. Ook onderzoeken we wat de gemeente allemaal doet om buurtkamers en Huizen van de Wijk toegankelijk te laten zijn voor alle Amsterdammers.

In dit onderzoek vatten we 'toegankelijk' op in de brede zin van het woord. We kijken naar de aanwezigheid, nabijheid, bekendheid, betaalbaarheid, fysieke en sociale toegankelijkheid van buurthuizen.

Op 10 januari 2024 publiceerden we de onderzoeksopzet van het onderzoek. We verwachten het onderzoek na de zomer van 2025 af te ronden.

Lees meer hierover:

Klimaatbestendig bouwen

Wij doen onderzoek naar de doeltreffendheid van het klimaatadaptatiebeleid. Hiervoor kijken we naar de aanpak van het college om Amsterdam aan te passen aan klimaatverandering. De gemeente kan hiervoor verschillende maatregelen nemen. Bijvoorbeeld verhardingen verwijderen om wateroverlast te voorkomen of het planten van bomen om hitte tegen te gaan.

In ons onderzoek kijken we naar de klimaatbestendige bouw. Wij onderzoeken wat de gemeente doet en nog meer kan doen om nieuwbouwprojecten klimaatbestendig te maken.

Onze conclusies en adviezen kunnen het college helpen om klimaatbestendig bouwen te versterken. Zo ondersteunen we de realisatie van een klimaatbestendige stad in 2050.

Op 30 november 2023 publiceerden we de onderzoeksopzet. We verwachten in april 2025 het onderzoek af te ronden.

Lees meer hierover:

Gestart/Lopend onderzoek Amsterdam (3/3)

Wmo-hulpmiddelen (*verzoekonderzoek*)

Op verzoek van de gemeenteraad onderzoeken we of de gemeente de inkoop goed georganiseerd heeft. We kijken naar de afspraken die zijn gemaakt en of bedrijven zich houden aan de afspraken. Ook gaan we na of de gemeente weet welke problemen er zijn. Daarbij gaan we na wat de gemeente doet om de problemen op te lossen en of de gemeente dat gebruikt om bij te sturen en te leren.

Op 11 september 2024 publiceerden we de onderzoeksopzet. We verwachten het onderzoek in de zomer van 2025 openbaar te maken.

Lees meer hierover:

[Terug naar overzicht](#)

Overige publicaties in 2024

We publiceerden ook andere documenten voor de gemeente Amsterdam:

Meerdere brieven in het kader van Monitor informatie Amsterdamse financiën

In deze monitor volgen wij de informatie over financiële ontwikkelingen in Amsterdam. Dat doen we door gemeentelijke financiële stukken te bekijken die het Amsterdamse college heeft gestuurd naar de gemeenteraad. Denk onder meer aan de voorjaarsnota, de jaarrekening en de begroting.

Als onderdeel van de monitor kijken we ook naar de brieven en rapporten die de gemeenteraad ontvangt over de bestuursopdracht Inzicht in beleid, geld en keuzes. In onze rekenkamerbrieven schrijven we wat volgens ons belangrijke onderwerpen zijn waar de raad op kan letten (aandachtspunten) en we geven voorbeelden voor vragen die de raad kan stellen aan het college (vraagpunten). Met deze monitor willen wij de gemeenteraad ondersteunen in zijn **kaderstellende** en controlerende taak.

In 2024 schreven we voor deze monitor twee rekenkamerbrieven:

Observaties bij Jaarverslag 2023 en Voorjaarsnota 2024

Gepubliceerd 3 juni 2024

Observaties bij Begroting 2025, concept-beleidsnota Reserves en voorzieningen 2025 en de Bestuursopdracht Inzicht in beleid, geld en keuzes

Gepubliceerd 8 oktober 2024

Lees meer hierover:

[Terug naar overzicht](#)

Uitgestelde onderzoeken Amsterdam

Uitgesteld onderzoek voor Amsterdam:

Mobiliteit

Op 28 februari 2024 heeft de gemeenteraad unaniem een motie aangenomen waarin de rekenkamer gevraagd is om onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid waarop de gemeente Amsterdam hulpmiddelen inkoopt. Wij hebben besloten aan de wens van de gemeenteraad tegemoet te komen en daar capaciteit voor vrij te maken. Hierdoor moesten we een ander onderzoek uitstellen. Het onderzoek naar mobiliteit is daarom doorgeschoven naar 2025.

[Terug naar overzicht](#)

Onderzoeksprogramma Rekenkamer Zaanstad

In 2024 liepen de onderzoeken naar Sociale Wijkteams en de Klachtbehandeling door. Ook zijn we doorgedaan met de Monitor informatie Zaanse financiën.

Halverwege de periode van de Beleidsvisie 2023-2028 willen we reflecteren op ons werk. In lijn daarmee hebben we besloten om het eerder aangekondigde onderzoek naar de doorwerking van rekenkamerrapporten naar een later moment te verplaatsen. Dit geeft ons de gelegenheid om te zijner tijd te kunnen vaststellen of onze rapporten een positieve bijdrage hebben geleverd aan het leren over en verbeteren van de beleids- en besluitvorming en uitvoering.

Ook kunnen we dan meenemen wat het effect is van de wettelijke verplichting van het college om jaarlijks aan de gemeenteraad te rapporteren over de opvolging van onze aanbevelingen (ex. Artikel 185a Gemeentewet).

Op de volgende pagina's geven we een overzicht van de onderzoeken die in 2024 in Zaanstad achtereenvolgens afgerond en gestart zijn.

Klachtbehandeling Zaanstad

Gepubliceerd op 10 juli 2024

Wat hebben we onderzocht?

In elke gemeente kunnen inwoners klachten indienen. Bijvoorbeeld als zij vinden dat de gemeente niet goed reageert op een verzoek. De gemeente is verplicht deze klacht af te handelen. Wij onderzochten hoe de gemeente Zaanstad dat doet.

Waarom hebben we dit onderzocht?

We deden mee met een landelijk onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers en bureau TwynstraGudde. Daardoor konden we de resultaten van Zaanstad vergelijken met die van 8 andere gemeenten.

Wat waren onze conclusies?

- Zaanstad heeft de meeste zaken goed op orde. Zo is er een centrale klachtenregistratie en een proces op hoe van klachten te leren.

- Er is ook ruimte voor verbetering. Zo kan de gemeente inwoners beter informeren. Bijvoorbeeld door duidelijk te maken dat je niet alleen online, maar ook schriftelijk of telefonisch een klacht mag indienen.

Wat weten we al over de doorwerking?

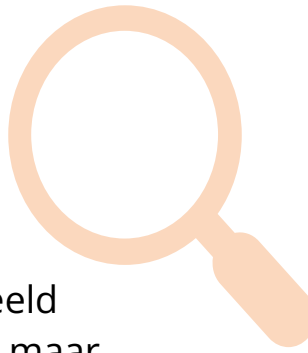
We hebben 5 adviezen gedeeld. Het college en de raad nam al onze adviezen over. Zo is de website van de gemeente inmiddels al aangepast.

Het onderzoek krijgt mogelijk een vervolg, in samenwerking met de Ombudsman Metropool Amsterdam.

Lees meer over het onderzoek:

[Terug naar overzicht](#)

Gestart/Lopend onderzoek Zaanstad

Sociale Wijkteams

In Zaanstad kunnen inwoners die het op eigen kracht niet redden, terecht bij de Sociale Wijkteams. De wijkteams helpen mensen met vragen over bijvoorbeeld welzijn, zorg, werk en inkomen. Er zijn elf wijkteams verspreid over de gemeente.

De wijkteams werken in opdracht van de gemeente Zaanstad. Daarnaast werken de gemeente en de Sociale Wijkteams nauw samen om de afgesproken doelen te behalen. De gemeente is dus zowel opdrachtgever als partner van de Sociale Wijkteams.

Wij onderzoeken hoe de gemeente deze twee rollen van opdrachtgever en partner heeft ingevuld. En hoe dat de effectiviteit van de Sociale Wijkteams heeft beïnvloed. Zodat de gemeente van deze ervaringen kan leren.

Op 26 september 2024 publiceerden we de onderzoeksopzet. Begin 2025 hebben we onze eerste resultaten met de gemeenteraad gedeeld. In juni 2025 verwachten we ons eindproduct te publiceren.

Lees meer over het onderzoek:

[Terug naar overzicht](#)

Overige publicaties in 2024

We publiceerden ook andere documenten voor de gemeente Zaanstad:

Meerdere brieven in het kader van Monitor informatie Zaanse financiën

In deze monitor volgen wij de financiële ontwikkelingen in Zaanstad. Dat doen we door gemeentelijke financiële stukken te lezen die het Zaanse college heeft gestuurd naar de gemeenteraad, zoals de jaarstukken en de begroting. Als we iets opvallends zien, delen we dit met de Zaanse raad. Dat doen we via brieven, waarin we schrijven wat volgens ons belangrijke onderwerpen zijn waar de raad op kan letten: de aandachtspunten. En we geven voorbeelden voor vragen die de raad kan stellen aan het college: de vraagpunten.

Met deze monitor willen wij de gemeenteraad ondersteunen in zijn **kaderstellende** en controlerende taak.

[Terug naar overzicht](#)

In 2024 schreven we voor deze monitor twee rekenkamerbrieven:

Verzending brieven aandachtspunten Jaarstukken 2023

Gepubliceerd 13 mei 2024

Observaties bij Begroting 2025

Gepubliceerd 10 oktober 2024

Lees meer hierover:

Uitgestelde onderzoeken Zaanstad

Uitgesteld onderzoek voor Zaanstad:

Verdiepingsonderzoek Klachtbehandeling

Dit onderzoek betreft een onderzoek in samenwerking met de Ombudsman Zaanstad. Bij de raadsbehandeling van het benchmarkonderzoek Klachtbehandeling Zaanstad is een motie aangenomen waarin de rekenkamer is verzocht het onderzoek uit te stellen. Naar aanleiding van die motie hebben we samen met de ombudsman bij hoge uitzondering besloten het onderzoek met ten minste een jaar uit te stellen.

[Terug naar overzicht](#)

Woordenlijst

Woord	Uitleg
Aanbevelingen	Adviezen van de rekenkamer aan de gemeente.
Ambtelijke organisatie	Een onderdeel van de gemeente. Het bestaat uit ambtenaren en beleidsadviseurs. Aan het hoofd staat de gemeentesecretaris.
Bedrijfsvoering	Manier waarop processen in een organisatie gaan.
Benchmarkonderzoek	Een vergelijkingsonderzoek. In zo'n onderzoek wordt bijvoorbeeld één onderwerp onderzocht bij verschillende gemeenten.
Begroting	Een document met geschatte inkomsten en uitgaven van een organisatie, vereniging of instantie. De bedragen gaan over het komende jaar.
Bestuur	De burgemeester vormt samen met de wethouders het dagelijks bestuur van de gemeente. De burgemeester heeft eigen taken en bevoegdheden en is voorzitter van de gemeenteraad.
Burgerperspectief	De ervaringen, meningen en gevoelens van inwoners.
Carrousel	Een bericht op social media met meerdere pagina's of afbeeldingen, waarin je kunt bladeren.
Compact onderzoek	Een onderzoek dat we in korte tijd uitvoeren.
Doelmatig	Er wordt resultaat geboekt zonder dat het meer geld kost dan nodig is.

[Terug naar overzicht](#)

Woordenlijst

Woord	Uitleg
Doeltreffend	Het gewenste doel wordt bereikt.
Doorwerking	Het gevolg van een onderzoek. Bijvoorbeeld omdat er iets in het beleid van de gemeente verandert door onze aanbevelingen. Of er staat een artikel over ons onderzoek in de krant.
Gemeenschappelijke regeling	Een samenwerkingsverband tussen overheden. Het gaat daarbij meestal om gemeenten, maar een samenwerking tussen overheidslagen (gemeenten, provincies en waterschappen) kan ook.
Gemeenteraad	De leden van de gemeenteraad (raadsleden) nemen alle beslissingen die voor de gemeente belangrijk zijn. Bijvoorbeeld over onderwijs, nieuwbouw of de hoogte van de belastingen.
Kaders stellen	Op hoofdlijnen vaststellen wat je wil bereiken en op wat voor manier. De gemeenteraad heeft de taak om kaders vast te stellen voor beleid. Dit betekent dat het college zich bij een beleidsplan moet houden aan grenzen die de gemeenteraad heeft bepaald.
Klimaatneutraal	Iets is klimaatneutraal als het niet bijdraagt aan klimaatverandering.
Overlegorgaan RAZ	Twee raadsleden van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad met wie de directeur minimaal één keer per jaar overlegt over onder andere de concept-begroting en concept-jaarrekening.

[Terug naar overzicht](#)

Woordenlijst

Woord	Uitleg
Raadscommissie	Voordat de gemeenteraad een besluit neemt, worden de meeste onderwerpen in een raadscommissie besproken en voorbereid. De commissie neemt geen besluiten, maar geeft wel advies aan de gemeenteraad. De discussie in een commissie gaat vaak dieper dan die in de raad. Want elke raadscommissie is expert in een aantal onderwerpen.
(Raads)fracties	Een fractie is een samenwerking tussen gekozen raadsleden van eenzelfde partij. In de gemeenteraad vormen de raadsleden van dezelfde partij een fractie.
Raadsgriffie	De griffie ondersteunt de gemeenteraad, individuele raadsleden en de voorzitter van de raad (de burgemeester). De griffie plant vergaderingen in en zorgt voor de vergaderstukken.
Rechtmatigheid	Iets is rechtmatig als het volgens het geldend recht wordt uitgevoerd.
Technische sessie	Een technische sessie, zoals wij die organiseren, is een bijeenkomst waarin raadsleden vragen kunnen stellen over een onderzoek. Wij organiseren de sessies in Amsterdam meestal digitaal vanwege de voorkeur van raadsleden. In Zaanstad vinden technische sessies vaak plaats in het Stadhuis.
Transparant	Iets is duidelijk en begrijpelijk. Er ontbreekt geen informatie.
Verzoekonderzoek	De gemeenteraad vraagt de rekenkamer ergens onderzoek naar te doen.
VVR	Vereniging van Rekenkamers

[Terug naar overzicht](#)